

Intenciju djela najbolje je prikazao u svojoj Popratnoj riječi prof. dr. G. Frei, kao i sama autorica u Predgovoru. Urednica knjige (hrvatskog prijevoda) S. Marija od Presv. Srca (Anka Petričević) u svom eseju (str. 217—240) ističe: »Budući da mi oskudjevamo u stručnoj literaturi o mistici, posebno pod vidom njezina filozofskog tumačenja, to je Gerdina knjiga za nas vrlo važna«. »Posebno su znanstven doprinos njeno razlaganje o naravi, o osobi, kao i tome kako treba zamišljati narav u Bogu.« Stoga je hvalevrijedno da je ovo djelo prevedeno i da je dostupno našoj javnosti.

Autorica na početku napominje od kojih postavki polazi. Za nju kršćanska religija, dakle vjera u osobnog Boga, nosi pečat prvotnog neposrednog iskustva Boga. Ako je bilo moguće neposredno religiozno iskustvo, onda je i danas moguće, po milosti samoga Boga doživjeti to iskustv putem različitih mističnih doživljaja, od kojih je najizraženiji put velikih mistika.

Da bi se stekla slika religioznog iskustva Boga, kao Osobe, potrebno je ispitati srž čovjekova bića, tj. unutarnju narav »koja je najrodnija s božanskim bićem od svih drugih stvarnosti realnoga svijeta«, jer viđenje Boga vodi u najdublju nutrinu čovjeka, dakle upravo u njegovu narav, a odatle kroz njegovu nutrinu i iznad nje van«. Zato autorica najavljuje: »Najprije ćemo tražiti put do poznavanja vlastite čovjekove naravi, a istom onda do poimanja prauzroka te naravi, do Boga.«

Put do upoznavanja čovjekove naravi, izvanredno dubokom analizom, obrađuje od 1. do 13. poglavlja. Poimanje Boga, kao beskrajne duhovne osobe, predmet je 15. do 20. poglavlja.

Nećemo ovdje ulaziti u obradu pojedinih poglavlja: dovoljno je uputiti na bogati sadržaj knjige, str. 241—244, da se uoči opsežna građa protkana brojnim primjerima najrazličitijih iskustava.

Obrada i stil iziskuju pažnju kod čitanja, pogotovo ispočetka i na pojedinim mjestima kad se otkriva sloj po sloj. Tematika je izložena postupno, jedno objašnjenje drugo. Primjeri iz života ilustriraju autoričine navode, oživljuju i potvrđuju raspravu.

Čitatelj će biti obogaćen produhovljenim doživljajima. One koje zanima mistika knjiga će potaknuti na daljna razmišljanja.

TI ME PITAJŠ . . .

Ivana Matić-Đurić

Ti me pitaš gdje je moj Gospodin, želiš ga vidjeti; htio bih se uvjeriti u Njegovu prisutnost. Tvrdiš da ne možeš uzeti nešto za sigurno dok ne vidiš vlastitim očima i ne dodirneš svojom rukom. E, pa dobro, prijatelju moj. Ako je to tako, ako ti čitava Božja riječ nije dovoljna da shvatiš Njegovu ljubav, da razumiješ Njegovu mudrost te pronikneš u nebeske dubine, ako na sve to tvoje srce ostaje hladno a razum neosvijetljen, onda znaj: preostaje ti da se s većom pažnjom okreneš oko sebe i promatraš Njegova stvorenja. Želiš li iskreno doživjeti božansku blizinu, hoćeš li upoznati svemoćnog Svevišnjeg Tvorca? Ako ti je do toga stalo, onda pošteno priznaj, što uviđaš dok gledaš školjku, šta primjećuješ dok držiš u ruci dragi kamen ili dok zalijevaš cvijeće

u vrtu. Budi tako smion da potvrdiš zbuđenost pred veličanstvenom moći Onoga, koga ti ne poznaješ. Jer, svaka i najmanja stijena, svaka biljka, uvala, stablo ili travka — sve to bez razlike nosi pečat čudotvorne Božje djelotvornosti. Osluhni šum valova i prati njihovo zapljuskivanje o obalu, pogled baci na nepregledna morská prostranstva, na to široko kristalno plavetnilo, slušaj fjiuk vjetra i pogledaj njegov odraz na pijesku; dođi predvečer na morski žal i uperi pogled prema plamenoj crvenoj lopti koja polako iščezava i nestaje na horizontu tvog vidokruga i — tada razmisli! Možeš li ostati ravnodušan na sve to?

Da li zapažaš zadivljujuću jačinu i virtuoznu harmoniju Gospodnje snage, prisutnosti Onoga koga tražiš? Promatraj Njegova djela i upoznat ćeš ga!

OBZORJA FILMSKE UMJETNOSTI

M. Vetus

1.

Koja je sudbina čovjeka, sudbina njegove egzistencije? Filmska je umjetnost zaista probudila dramaturgiju antike i donijela u modernom filmu, kao i u razdobljima neorealizma, crnog humora i ekspresionizma duboke egzistencijalne probleme čovjeka. Ona je čitavim nizom tematike dokazala porast dijabolike u modernom društvu, upozorila na nasušnog neprijatelja čovjeka antihumanističku svijest eksploatatora sedme umjetnosti kao moderne religije.

2.

Dobro je Hexley upozorio na sudbinu umjetnosti, posebno filmske, kada je deklarativno izjavio da će posljednji čovjek umrijeti na zemlji onog časa kada mu uspije potpuno prestaviti sama sebe na planu umjetničke svijesti. Filmska je umjetnost na poseban način istakla staro antičko pitanje ili duh ili tehnika. Taj kardinalni problem filma potaklo je staro rezoniranje da je tehnika satanski medij. Kinezi su strogo lučili rad od tehničkog upotrebljavanja sile. Na žalost, na filmu se taj problem popeo do enormnih razmjera.

Prvo je klasični nijemi film, to nezaboravljivo istinsko razdoblje filma, zamijenjen zvučnim-tonskim filmom. Filmski je režiser uspio da nađiđe minorne prerogative tonskog filma i film se ponovo uspeo do klasike.

Na žalost tehnika je uzurpirala sve jače svijest tehničara i porodila wide screen i cinemascope, ali umjesto najavljivanja fata morgane ubrzo se ispostavila utopija cinemascopea i drugih njemu sličnih tehnika.

3.

David Griffith — otac kinematografije i Eisenstein prvi su upozorili na filmsku česticu — carre. Oni su gradili film kadar po kadar i utronizirali film u vizualnu umjetnost (slikarstvo u pokretu). Moglo se je nadati da će njihovi nasljednici širom kontinentata nastaviti tim putem, ali to se nije dogodilo! Film je imao mogućnosti da projekcionira dubinsku psihologiju i parapsihologiju, optičke i psihičke fenomene na kojima je između ostalih radio i naš teoretičar Slavko Vorkapić. Svi rezultati ovih entuzijasta pali su u vodu s komercijalnim nagnućima kinematografije. Istinskim stvaraocima kao da nema mjesta na